

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma
Srednja šola za gostinstvo in turizem
Novo mesto

14. MEDNARODNI FESTIVAL VEČ ZNANJA ZA VEČ TURIZMA

Z MLADIMI VODNIKI MED ZNANE NOVOMEŠČANE

Novo mesto, 2017

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma Srednja šola za gostinstvo in turizem

Tel. +386 07 33 21 527

Fax. +386 07 373 16 31

E-pošta: ssgt.nm@guest.arnes.si

NASLOV NALOGE:

AVTORICE:

- Ula Gliha, ula.gliha00@gmail.com, 2.A
- Julija Košak, kosak.julija@gmail.com, 2.A
- Nika Kramžar, nikca.kramzar@gmail.com, 4.A

MENTORICA:

- Slavica Šterk, slavica.sterk@gmail.com

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujemo:

gospodu ravnatelju Jožetu Avscu za vso podporo,

profesorici gospe Ireni Gorše za lektoriranje povzetka v angleščini,

profesorici mentorici gospe Slavici Šterk, za motiviranje, usmerjanje ter vso podporo
med pisanjem naloge.

POVZETEK

V letošnji projektni nalogi z naslovom Z mladimi vodniki med znane Novomeščane predstavljamo enodnevni program potepanja po Novem mestu, čigar glavna značilnost je animacijsko vodenje na temo znanih osebnosti, ki so živele in delovale v Novem mestu.

Naša ciljna skupina so srednješolci iz Slovenije, ki se jim trudimo približati Novo mesto na njim privlačen način skozi like, ki se pojavljajo med vodenjem, in s foto natečajem, s katerim jih spodbudimo k aktivnemu sodelovanju.

S programom oz. projektno nalogo želimo približati mladim ne le Novo mesto, ampak v obliki izletov tudi manj znane oz. turistično manj oblegane kraje. Strinjamo se namreč s sloganom »POTUJEM, TOREJ SEM« in se trudimo, da bi zavest o njegovem pomenu razširile med mlade. Slednji v sodobnem načinu življenja skorajda ne poznajo več čara in vznemirljivega občutka, ki ga doživimo ob potovanju v nove, manj znane kraje, kjer se srečamo z lokalnim prebivalstvom in si ogledamo kraj prav z njihovo pomočjo.

In ravno to želimo doseči z našim vodenjem oz. s programom - mladim predstaviti manj turistično znane dele Novega mesta in novomeške znane osebnosti, in sicer skozi oči nas mladih lokalnih vodnikov.

SUMMARY

In this year's assignment, titled »With young guides to famous people of Novo mesto« we introduce one – day excursion program in Novo mesto. The main feature is the animation tour, on the subject of celebrities, who all the way through history lived or worked in Novo mesto.

Our main goal is to bring Novo mesto closer to Slovenian high school students in the most attractive way throughout the character that appeared during guiding and a photo contest in which we encourage them to participate actively.

Without program or assignment we don't only want to approach the youth to Novo mesto but generally trips to less known or less popular tourist destination. We agree with the slogan »I travel, therefore I am« and as well try to make young people aware of it. They live the modern way of life, in which they hardly know the charm and exciting feeling we get when travelling to places that are less familiar. Here we can meet with the local population and visit the beautiful places with their help.

And that is exactly what we want to achieve with our guide or program - to present the less visited tourist place, Novo mesto and its famous people to younger generations, through the eyes of us, young, local guides.

Kazalo vsebine

1 UVOD.....	5
2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	5
2.1 IDEJA.....	5
2.2 TURISTIČNI PROIZVOD – ENODNEVNI PROGRAM ZA SREDNJEŠOLCE	6
2.3 VODENJE	9
2.4 NAČIN TRŽENJA	16
ZAKLJUČEK.....	17

1 UVOD

Turistična agencija na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Novo mesto Lahkih nog naokrog je namišljena turistična agencija, ki je nastala ob prenovi srednješolskega izobraževalnega programa turistični tehnik in uvedbi novih strokovnih modulov na področju poučevanja praktičnega pouka turizma. Dijaki programa gastronomija in turizem, znotraj te namišljene agencije izvajamo pouk, ki nam omogoča predstavitev naše šole in Novega mesta ter njegove okolice na zanimiv in atraktiven način.

Programi, ki jih pripravljamo in izvajamo, so primerni za različne ciljne skupine – od otrok, ki obiskujejo vrtec, osnovno- in srednješolcev, do odraslih. Naši najbolj znani in največkrat izvajani programi so: Gorjanski škrat v Ragovem logu, Iskanje keltskega zaklada in Srednjeveško Novo mesto. Ravno slednji se nam je zdel še posebej primeren za osnovni program letošnje tekmovalne projektne naloge na tekmovanju Več znanja za več turizma Z mladimi vodniki med znane Novomeščane.

2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.1 IDEJA

Kot je že omenjeno, idejni koncept našega programa izvira iz programa Srednjeveško Novo mesto, ki se izvaja znotraj namišljene turistične agencije Lahkih nog naokrog.

Dekleta, ki letos pišemo nalogo, smo se za tekmovanje odločile iz več razlogov – na njem smo že tekmovali, potek tekmovanja nam je všeč, med tem se mnogo naučimo in se tako urimo za naš bodoči poklic. Ob odločitvi, da se prijavimo na razpis, smo prišle do ideje, da bi, kar se vodniškega dela tiče, izhajale kar iz našega že obstoječega programa.

Razmišljale smo tudi o ciljni skupini in se odločile za nam najbližjo – to so slovenski srednješolci in gimnazijci.

Program bomo izvajale med šolskim letom v okviru praktičnega pouka turizma, modula turistično spremljanje in vodenje, vodenje bo brezplačno, računalo se bo le kosilo v naši šolski restavraciji Hiša kulinarike, material za animacije in spominke ter vožnjo z Rudolfovim splavom po reki Krki.

Svoj program nameravamo izvajati, nekaj podobnih smo v preteklosti že izvedli (od tod tudi naši odgovori na anketne vprašalnike, na podlagi katerih smo opravile analizo). Naš cilj je že od samega začetka približati slovenskim srednješolcem našo dolenjsko prestolnico in njene znane osebnosti na zanimiv in nekoliko drugače način.

Da pa bi bilo vse skupaj še bolj zanimivo in mladim privlačno, smo se odločile še za poseben foto natečaj, ki bo potekal med vodenjem. Ideja zanj izhaja iz tega, da smo tudi same dijakinje, ki se nemalokrat udeležujemo raznih vodenj, ki so seveda zanimiva in poučna, kljub temu pa jim, iz naše vihrave in mladostniške perspektive, manjka pika na i. Med vodenjem smo namreč dijaki večinoma le pasivni udeleženci, ki poslušajo razlago vodnikov – to med našim vodenjem ne bo čisto tako. Vsi se zavedamo, da je tisto nekaj brez česar danes mladi ne moremo mobilni telefon, ki ga bodo imeli tudi naš turisti zagotovo v žepu in ga bodo uporabili, da bi na skrivaj odgovorili na kakšno sporočilo ali pa posneli kakšno fotografijo – in ravno tu smo videle našo priložnost. Med našim vodenjem se namreč sprehodimo mimo veliko lepih naravnih in kulturnih čudes, ki kar kličejo, da jih nekdo zajame v fotografski objektiv. Če pa temu dodamo še malce tekmovalnosti in tistemu, ki bo posnel najboljšo fotografijo obljubimo simbolično nagrado, je po našem mnenju uspeh zagotovljen. Med vodenjem bo tako na določenih mestih čas, da udeleženci našega programa posnamejo karseda najbolj »odštekano« in nenavadno fotografijo, ki jo bo na koncu kot spominek domov odnesel prav vsak izmed njih.

In na podlagi vsega naštetega je prišlo tudi do naše ideje – tematsko vodenje Novega mesta z znanimi osebnostmi. Začele smo brskati po preteklosti naših krajev in predvsem ljudi, ki so živeli na tem področju in uspeli. V Novem mestu smo odkrile pomembne športne, kulturne in politične osebnosti, tiste nam najbolj zanimive pa smo vključile tudi v naš program – Z mladimi vodniki med znane osebnosti.

2.2 TURISTIČNI PROIZVOD – ENODNEVNI PROGRAM ZA SREDNJEŠOLCE

Ciljna skupina: srednješolci iz Slovenije

Čas izvedbe: med šolskim letom (določene prilagoditve glede na vremenske razmere in letni čas)

Turistična agencija Lahkih nog naokrog

Z MLADIMI VODNIKI MED ZNANE NOVOMEŠČANE

Prihod ob 9.00. Sledi voden ogled Novega mesta, prestolnice gričevnate dolenske pokrajine, ki je bilo ustanovljeno 7. 4. 1365. Ustanovil ga je Rudolf IV. Habsburški. Sprehodili se bomo po Glavnem trgu – osrednjem delu starega mestnega jedra, kjer si bomo ogledali Rotovž –dvonadstropno stavbo s poudarjenim osrednjim delom, ki izstopa iz gradbene linije sosednjih stavb, ki je bila zgrajena leta 1905, in pa Kettejev vodnjak – kulturni spomenik lokalnega pomena, marmorni sedemkotni vodnjak na robu katerega so vklesani verzi Kettejeve pesmi Na trgu. Nato nadaljujemo do Ragovega loga – gre za skrivnostni gozdič, ki je svoj prostor našel na okljuku Krke v neposredni bližini starega mestnega jedra, mimo Srednje šole za gostinstvo in turizem Novo mesto do Kapitlja oz. cerkve sv. Nikolaja – to je ena najstarejših, najlepših in najbolj prepoznavnih značilnosti Novega mesta, zgrajena v prepletu gotskega in baročnega stila, ki je tudi stolna cerkev Novomeške škofije. Od tam se spustimo do Brega – najslikovitejšega dela mesta, ki je sestavljen iz niza drobnih barvnih hiš, ki stojijo na južnem delu polotoka ob Krki in nadaljujemo mimo rojstne hiše Božidarja Jakca, Sokolskega doma do frančiškanske cerkve sv. Lenarta. Prosti čas.

Po ogledu starega mestnega jedra s kopnega se odpravimo do Loke in Novo mesto opazujemo z Rudolfovega splava. Popeljali se bomo po reki Krki pod štirimi mostovi, mimo gradu Kamen in Novi dvor ter Novo mesto spoznali na drugačen način. Med ogledom mesta se bomo na določenih točkah ustavili, da posnamemo nekaj foto utrinkov za naš foto natečaj, ki ga bomo izvedli kot posebnost programa. Kosilo. Izbor zmagovalne fotografije. Animacija in podelitev spominskih fotografij.

CENA: 22,00 €/osebo pri udeležbi najmanj 45 + 3 oseb

23,00 €/osebo pri udeležbi najmanj 30 + 3 oseb

Cena vključuje vožnjo z Rudolfovim splavom, kosilo in spominek.

TEHNIČNI ITINERARIJ

9.00–11.00 – voden ogled Novega mesta

11.00–11.30 – prosti čas

11.30–12.30 – vožnja z Rudolfovimi splavi po reki Krki

12.40–13.00 – oddajanje fotografij za foto natečaj

13.00–14.30 – kosilo

14.30 –15.30 – prosti čas za nakup spominkov

15.30–17.00 – animacija, razglasitev zmagovalne fotografije ter podelitev le-te kot spominek

(Zemljevid vodenja v prilogi)

KALKULACIJA PROGRAMA

- Vodenje – brezplačno (izvajamo ga dijaki kot del praktičnega pouka)
- Kosilo v Hiši kulinarike – 7 €/osebo
- Vožnja z Rudolfovimi splavi – 14 €/osebo (minimalno število udeležencev 45)
15 €/osebo (minimalno število udeležencev 30)
- Spominek (zmagovalna fotografija) – 1 €/osebo

ORGANIZATOR

GRM Novo mesto – center biotehnike in turizma

OE Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto

IZVAJALCI

Dijaki SŠGT NM, smer turizem, vodenje in animacija

Dijaki SŠGT NM, smer gastronomija, kosilo v Hiši kulinarike

SODELAVCI

Hiša kulinarike, priprava kosila in najem prostora za animacijo

Turistična agencija Kompas Novo mesto, vožnja z Rudolfovimi splavi

Foto Asja Novo mesto, tiskanje spominkov

2.3 VODENJE

(Primer prihoda skupine iz Ljubljane)

Iz Ljubljane ste v Jugovzhodno regijo vstopili v severnozahodnem delu, peljali ste se mimo Ivančne Gorice in skozi Trebnje prispeli v Novo mesto. Obsežnemu ozemlju jugovzhodne Slovenije dajejo posebno slikovitost vinorodni griči in cerkvice, grajska poslopja in samostani, mogočni gozdovi in nežni brezovi gaji. Dolenjska si prek slikovitih Gorjancev podaja roko z Belo krajino ter na zgornjem delu s Posavjem. Je dežela nešteti možnosti oddiha, raziskovanja in užitka, ogleda naravnih posebnosti ter mnogih postojank na poteh dediščine in vinskih cestah.

Novo mesto leži na jugovzhodu Slovenije ob reki Krki. Od Ljubljane je oddaljeno 96km, od Zagreba pa 81km. Mesto imenujejo tudi Mesto situl, zaradi velikega arheološkega najdišča na Marofu. Najdragocenejše med najdenimi predmeti pa so prav bronaste situle. V mestu je najbolj razvita farmacevtska in avtomobilska industrija s podjetjema Krka in Revoz. Veliko Novomeščanov in ljudje iz bližnje okolice so tu našli zaposlitev. Mesto je dopoldne živahnejše ravno zaradi migracij zaposlenih in dijakov, popoldne pa se umiri. Tudi zvečer je mesto mirnejše, razen ob kakšnih dogodkih. Najbolj znan festival v bližini je Rock Otočec, v samem prizorišču pa se v dvoranah in na trgih odvijajo številni koncerti najrazličnejših izvajalcev. Novo mesto nudi številne druge aktivnosti, kot so kolesarstvo in pohodništvo, zelo aktivno pa je tudi splavarjenje in čolnarjenje (splav Nika in Rudolfovo splav), letalstvo in padalstvo v Prečni pri Novem mestu.

Vojvoda Rudolf IV. Habsburški je 7. aprila 1365 na prostoru, kjer so do tedaj živeli Ilirom podobno ljudstvo in Kelti, mestu so pustili pečat tudi Rimljani. V 6. stoletju našega štetja so na slovensko območje prišli Slovani. Približno tristo let – 1200 do 1500 – so se v tekmi za posest naše zemlje menjavale posamezne velikaške rodbine, vendar je bila ta tekma odločena že leta 1335 v korist Habsburžanov. In tu je Rudolf na novo ustanovil mesto, ki ga je poimenoval po sebi Rudolfswerth (Rudolfovo pristanišče), a so ga ljudje že od vsega začetka naprej imenovali Novo mesto, ker je bilo v tistem času res novo. Tu je začetek šesto in nekaj let trajajočega ustvarjanja mesta, katerih sledi nosi današnje Novo mesto.

Cviček, ki ga pridelujejo pridne dolenjske roke, je najslavnejše slovensko vino, posebej Dolenjcem tudi najljubše, umetelno sestavljeno iz rdečih in belih sort grozdja. Od jedi pa so znani še štruklji, žganci, orehova potica in še bi lahko naštevali.

- **GLAVNI TRG**

Osrednji del starega mestnega jedra je Glavni trg, v preteklosti imenovan tudi Veliki trg. Svojo današnjo podobo je dobil povečini v drugi polovici 16.stoletja, nekatere pomembne stavbe pa so bile dograjene kasneje. Tu so v razkošnih hišah prebivali bogati trgovci in obrtniki. Zanje so značilne arkade, delavnice in trgovine so se

nahajale za stenami, pomaknjenimi v notranjost hodnikov. Hiše ob trgu so večinoma enonadstropne, nekatere med njimi imajo lepe atrije. Na trgu je našlo svoj prostor vse, kar je meščane združevalo: od sejmov, procesij, parad, koncertov, protestov in silvestrovanj... Hiše in lokale so imeli tu praviloma premožnejši meščani, predvsem trgovci in bogatejši obrtniki. Danes pa so tu gostišče s slaščičarno (ki je v lasti naše šole), 2 knjigarni, bari in nekatere manjše prodajalne ter na vogalu trga mladinski hotel Situla. Hostel bo morda, tako kot mnogi tovrstni hoteli po svetu, prerasel v prijetno mesto za druženje. Podobno kot je to postala knjigarna Goga, ki ima svojo kavarnico v enem od atrijev na Glavnem trgu.

- **ROTOVŽ**

Rotovž je osrednja stavba Glavnega trga, mestna hiša. Na Rotovžu vseskozi plapolata mesta zastava z Rudolfom IV., v njem je sedež občine, tu imata sedež župan in občinski svet. Skozi zgodovino pa so njegovi prostori služili še kot gledališče, skladišče, zapor, šola, davčni urad, vojaška stražnica, pekarna in še kaj. Rotovž je bil v današnji podobi zgrajen leta 1905. Lahko se ozremo na vrh Rotovža, kjer je ura, ki jo ima rotovž že od nekdaj. Pred njim stojita dva doprsna kipa: slovenskega pesnika Dragotina Ketteja in pisatelja Janeza Trdine. Ko so ga gradili, so se Novomeščani pohvalili s tem, da so namesto vode malto mešali kar z vinom – cvičkom.

RUDOLF IV. HABSBURŠKI: (prebere pismo)

- **KETTEJEV VODNJAK**

DRAGOTIN KETTE:

Noč trudna

molči,

nezamudna

beži

čez mestni trg luna sanjava.

Vse v mraku

mirno,

na vodnjaku

samo

tih vetrc z vodoj poigrava.

Angela psst.. Angela ljubezen moja ali me slišiš?

ANGELA SMOLE: Kaj spet hočeš od mene ti revni pesnik?

DRAGOTIN KETTE: Angela, odkar sem uzrl te tvoje prelepe oči pri maši v nedeljo, so moje misli samo še pri tebi in verzi in rime se pišejo kar same in to samo zate.

ANGELA SMOLE: Kaj še vedno ne razumeš, da ne spadava skupaj in da si najini življenji nista usojeni. Zato me pusti pri miru in beži stran. Nehaj recitirati te pesmi, da ne te ne sliši moj oče. Lahko noč, Kette! (zapre okno in odide)

Kettejeva pesem Na trgu je Novomeščanom dnevno na očeh, saj so njeni verzi vklesani na rob kamnitega vodnjaka od leta 1955. Dragotin Kette (1876–1899) je bil slovenski pesnik in pisatelj. V Novem mestu je obiskoval gimnazijo in tu ustvaril ali pa vsaj dobil pobudo za svoje najlepše pesmi. V središču njegovega pesništva so ljubezenske pesmi. Novomeščani na vodnjaku radi posedajo. Marmorni sedemkotni vodnjak stoji na podstavku, do katerega vodijo tri profilirane stopnice iz enakega materiala. V sredini se dviguje kamnit, okrogel steber s kamnito kotanjo. Na istem mestu je do leta 1903 stal litoželezni vodnjak. Vodnjak je bil na začetku izvir vode v mestu. Sedemkotni pa zato, ker ga je bilo delavcem lažje izdelati.

- **BERGMANOVA HIŠA**

Bergmanova hiša je hiša, ki zaključuje zgornji del Glavnega trga v Novem mestu. V njej naj bi živel Angela Smola, ljubezen pesnika Dragotina Ketteja. Bergmanova hiša na Glavnem trgu 1 je bila najiminenitnejša hiša na trgu. Je dvonadstropna in ima lepo ohranjen atrij z arkadnimi.

- **ČAS ZA FOTOGRAFIRANJE**

JANEZ TRDINA: Sem Janez Trdina, slovenski pisatelj in zgodovinar. Moje najbolj znano delo o Novem mestu so Bajke in povesti o Gorjancih. Ena od bajk je Bajka o vilah Čestitkah, ki pa pravi takole:

Nekoč, pred davnimi časi, so v naši deželi živele vile, ki so pomagale domačinom pri kmetovanju in jim svetovale, kdaj je pravi čas za vsa kmečka opravila, za sajenje in žetev. Najbolj so skrbele za vreme. Odganjale so veter, točo in huda neurja. Domačini so jim bili hvaležni in so jih imeli radi. Imenovali so jih Čestitke. Nekega dne so se ob mraku Čestitke kopale v plitvini reke Krke. Voda jim je prijala, hihitale so se in se veselile. Slišal jih je lep mladenič. Ker je bil njihov vilinski glas vabljivo prijeten, jih je opazoval skrit za obrežnim grmovjem. Ker jih ni dobro videl, se jim je preveč približal, pri tem pa pozabil, da vile ne dovolijo, da jih ljudje vidijo. Ko so ga vile opazile, so zakričale od strahu in ga vrgle v Krko. Čez tri dni so ga okoliški kmetje našli mrtvega in takoj so vedeli, da je zaradi svoje radovednosti razjezil vile Čestitke. Vile so bile od tedaj jezne in niso več skrbele niti za vreme niti za pridelek. Po deželi so divjale neurja, toča in poplave. Ljudi je prevzela žalost, bili so potrti in prišla je lakota. Prav takrat je po naših krajih hodil menih in iskal prostor za svoj dom. Obubožanim kmetom je predlagal, da mu pomagajo zgraditi cerkev. Obljubil jim je, da bo takrat, ko bodo zgradili cerkev, prišel v deželo nov gospodar, ki jih bo varoval. Kmetje so se z njim strinjali in odločili so se, da mu bodo pomagali pri gradnji. A

toliko, kolikor so marljivi kmetje čez dan zgradili, so vile Čestitke čez noč podrle. To so vile delale vsako noč, dokler menih ni spoznal, da tako ne bodo mogli zgraditi ničesar, saj so bile vile spretnejše in hitrejše. Na pomoč je poklical vse pridne roke iz doline, da bi do sončnega zahoda zgradili zvonik in vanj obesili zvon. Na pomoč so prišli otroci, starci, ženske in ves dan so pridno delali. Čez dan so se vile Čestitke spremenile v oblake in si iz zraka ogledovale, kaj delajo v dolini. Ugotovile so, da bo pridnim ljudem res uspelo pripeljati novega gospodarja v deželo in da bodo one morale oditi. Bile so žalostne. Pričele so se pripravljati na pot. Najstarejša je rekla: "Lačne že ne bomo šle po svetu." In začela mesiti kruh. Srednja je vzela metlo in začela urejati dom, saj je mislila, da se morda še vrnejo, in tretja, najmlajša ter najlepša, si je rekla, da želi po svetu hoditi urejena, zato je vzela glavnik in se pričela česati. Ravno takrat, ko so vile to počele, je domačinom uspelo zgraditi zvonik. Vanj so obesili zvon. Pričeli so glasno zvoniti, da je odmevalo preko dežele. Oblaki so počrneli, v Gorjancih je zagrmelo, stresla se je zemlja in povodenj, ki je s seboj valila mogočne skale, je zalila dolino. Čestitke so okamenele in za vse večne čase ostale v Gorjancih.

- **GORJANCI**

Gorjanci so prekrasno gozdnato hribovje, polno bajk in povesti, o katerih je pisal Janez Trdina. Najvišji vrh Gorjancev je 1178 m visoki Trdinov vrh, na katerem se Slovenija sreča s prijateljsko Hrvaško. Kdor ima posebne vrste srečo, lahko na Gorjancih poleg drugih živali sreča tudi medveda. Zanimivost Gorjancev so še številni izviri, posebej Gospodična. Voda iz Gospodične naj bi imela zdravilno in pomlajevalno moč.

- **RAGOV LOG**

Med novomeškimi rečnimi okljuki so svoj prostor našli današnje staro mestno jedro in skrivnostni gozdič Ragov log. Novomeščani se tu ljubijo, sprehajajo, tekajo in veselijo. Iz Ragovega loga se lahko sprehodimo čez lesen most v staro mestno jedro. V Ragovem logu pa dijaki naše šole izvajajo animacije za najmlajše po imenu Gorjanski škrat. Ragov log se je prej imenoval Vragov log. Vragov pa zato, ker je včasih bilo tam veliko grmičevja, v katerem se je poigral veter in zato je naglas šelestelo. Meščani pa so se zvoka bali in so rekli, da tam straši sam vrag. In zato so ga poimenovali Vragov log. Kasneje pa Ragov.

- **ČAS ZA FOTOGRAFIRANJE**

- **CERKEV SVETEGA NIKOLAJA – KAPITELJ**

Ko je Rudolf IV. ustanovil Novo mesto oziroma Rudolfsberg, je bilo najprej na mestu, kjer stoji cerkev, samo naselje in manjša cerkev, ki je pripadala župniji Mirna Peč. 1593 je bil ustanovljen kolegialni kapitelj, tu so duhovniki živeli, delali in molili. 2006 pa se je preimenoval v stolni Kapitelj. Del cerkve je še vedno romanski (okna in oltar), ta del je tudi najstarejši, vse ostalo je gotizirano, razen osrednji del je

barokiziran. Ker se je mesto širilo, je nastala potreba po povečanju cerkve. Takrat so naredili kripto. Cerkev leži pod kotom, ni naravnost, to pa zaradi turških upadov. Leta 1675 so mesto začeli obnavljati po hudem požaru. Škof oglejskega patriarha je hotel pomagati pri obnavljanju in tako je Tintoretti naslikal sliko svetega Nikolaja prav za to cerkev. Osrednji lik je sveti Nikolaj, ki gleda v nebo, pod njim sta 2 zavetnika oglejskega patriarha – mučenca Mohor in Fortunat (ker je oglejski škof dal narisati sliko), nad Nikolajem sta Bog Oče in Kristus ter golobček, ki predstavlja Svetega Duha, in dva angelčka, ki držita Nikolajevo palico, ki je škofovsko znamenje. Čisto spodaj pod Nikolajem je razpokano morje in ladjica, ki se utaplja. ta del slike prikazuje legendo, ki pravi, da ko je v mestu vladala lakota, je Nikolaj morje umiril, da je ladjica s hrano mirno in varno priplula v mesto. Slika je največja in najvrednejša v Sloveniji. Eden od rezultatov baročnih posegov je tudi 6 kapel s stranskimi oltarji. Krasijo jih slike Valentina Metzingerja. Grb škofije je zlati konj. Zlati konj zaradi Jurija Slatkonje. Takrat so imeli drugačno izgovorjavo in so Slatkonja izgovorili kot Zlatkonja. Jurij Slatkonja je bil 1. dunajski škof in pobudnik Dunajskih dečkov. Vredno je omeniti tudi orgle. Orgle imajo edino ohranjeno baročno orgelsko omaro iz leta 1766 znamenitega orglarja Franca Ksaverja Križmana, inštrumenti pa se po nekaj letih menjavajo. Trenutne orgle so iz leta 2008. Najdaljša cev meri okoli 5 m, najkrajša pa 3 mm. Dvakrat letno pridejo orgle uglasit, ker temperaturne spremembe motijo. Pod sliko je grobnica sv. Feliksa. Sem ga je pripeljal prošt leta 1675, saj je bil Feliks mučenec za vero, doma iz bližine. Oblečen je v oblačila, tudi kosti so povite v blago, zraven njega pa je njegova steklenička s krvjo. V cerkvi se nahaja tudi novi škofovski stol, ki ga je izdelal profesor Suhodolski in pravi, da spominja na pelikana. Pelikan žrtvuje sebe, da bi dal hrano svojim otrokom, zato si skljuva prsa. Polkrogi pa predstavljajo 73 župnij, toliko, kolikor jih je v Novomeški škofiji. Stol je iz hrasta iz Krakovskih gozdov. Naredil pa je tudi mizice, ki so iz 21 vrst slovenskega lesa. Cerkvi daje poleg zvonika tipični gotski videz neometana zunanost prezbitarija, sezidanega iz lomljenega apnenca. Spodnji del zvonika je starejšega, srednjeveškega izvor (med 1450 in 1480), zgornji del pa je neogotski iz leta 1860. Kot cerkveno znamenitost velja omeniti tudi njeno za gotsko obdobje neznačilno kripto. Zgrajena je bila kot triladijska dvorana pod prezbitarijem, nikoli pa ni služila kot grobnica.

Štiri sončne ure

Postaviti jih je dal prošt Jožef Lap (1977-2006) leta 2006. Vsaka ura predstavlja delček zgodovine Novega mesta. Zadnja ura je ura prošta Jožefa Lapa, ki nosi napis: »In k Bogu naj bo moja pot. In moja pot je Bog.« Letnica 2006 pomeni ustanovitev Novomeške škofije.

Leva ura na južni strani je ura prošta Sladkonje in nosi napis: »In je čas, ki je brezčasen. In je krog.«Kronogram izpisuje letnico ustanovitve kolegiatnega kapitlja 1493. Naslednja je Rudolfova ura in nosi napis: »In sem človek, ki sem zmotljiv. In sem krog«. Kronogram je letnica 1365, leto stanovitne Novega mesta. Vzhodna ura nosi napis: »In je Bog, ki je ljubezen.« Skrit kronogram nosi letnico 313, ki predstavlja leto, ko je bila krščanska vera priznana za državno.

- **ČAS ZA FOTOGRAFIRANJE**

- **BREG**

Drobne barvite breške hiše obrobajo južni del polotoka ob reki Krki. Strnjena vrsta 25 hiš, ki jim hudomušni meščani pravijo »novomeški vlak« leži na robu strmih in visokih pečin nad reko Krko. Kjer so sedaj hiše je do konca 18. stoletja potekal del obrambnega obzidja. V hišah je živel manj premožni del mestnega prebivalstva. Skozi stoletja pa so kot najemniki v njih bivali tudi mnogi gimnazijski dijaki. Zato se je breškim gospodinjam kar dodelilo ime študentske mame. Danes so hiše stanovanjske, sem ter tja pa služijo tudi za umetniške ateljeje. V hiši ob Bregu pa se je rodil veliki novomeški slikar Božidar Jakac, ob prvi izmed breških hiš pa je danes galerija Jakčev dom. Tipična breška hiša ima kamnito klet in nekoč leseno pritličje, na obvodni strani pa je zaključeno z gankom. Prvotno so bile krite z deskami oz skodlami, ki jih je počasi nadomestila opečna kritina. Z Brega pa imamo prelep pogled na drugo stran reke Krke- na Kandijo.

- **JAKČEV DOM**

Jakčev dom je spomenik slovitemu novomeškemu slikarju Božidarju Jakcu. Stalno mesto je zbirka njegovih del dobila leta 1984 v domu njegovih staršev, nekdanjemu hotelu in kavarni. Do leta 2006 so bili razstavni prostori namenjeni prikazu njegovih del, odtlej pa sta na ogled še 2 stalni razstavi- stalna likovna razstava Dolenjskega muzeja, ki upravlja z Jakčevim domom, in stalna likovno- pedagoška zbirka. V delu prostorov se z občasnimi razstavami predstavljajo domači in tuji umetniki. Zbirka Jakčevih del obsega 828 del, ki jih je umetnik poklonil svojemu mestu. Vključena so dela, ki so nastala v obdobju od najzgodnejših samouških začetkov pa do poetičnih motivov domače pokrajine, portretov in umetnikovih snovanj iz zrelega obdobja. Stalna likovna razstava postavlja na ogled umetnine iz obdobja od 17. do 20. stoletja. Razstavljeni dela posredujejo osnovne poteze umetnostnega razvoja tega obdobja. Omembe vreden je zlasti rezljan in poslikan prenosni oltarček iz leta 1651, poleg tega pa še tihožitje z dvema vazama, ki naj bi ju naslikal Benečan Francesco Guardi (1678-1716). Po številu primerkov prevladuje slikarstvo meščanskega realizma druge polovice 19. in začetka 20. stoletja. V likovno- pedagoško zbirko, ki velja za edinstveno pri nas, je vključenih več kot 100 del okrog 60 uveljavljenih slovenskih umetnikov iz vseh zvrsti likovnega izražanja. Predstavljenih je več kot 30 različnih tehnik. Snovalci so pri ustvarjanju zbirke imeli v mislih širok krog ljubiteljev likovne umetnosti, še zlasti pa šolsko mladino in pedagoge. (Po Dolenjski, 8.2.2016) V Jakčevem domu pa je včasih potekal pouk Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Novega mesta.

- **SOKOLSKI DOM**

Novomeški Sokolski ali Narodni dom je bil v 19. stoletju ključen za razvoj slovenstva v tem in širšem prostoru, dandanes pa služi kot ustvarjalni in prireditveni prostor alternativnim umetnikom. Zgrajen je bil kot prvi na Slovenskem v 2. polovici

19.stoletja. v njem so se zbirali Sokoli, med katerimi je bil Leon Štukelj, pozneje slavni olimpijonec.

LEON ŠTUKELJ: Pravijo da sem največji slovenski olimpijonec in telovadec. Osvojil sem kar 6 olimpijskih kolajn, nastopil na treh olimpijskih igrah. Rodil sem se v novomeški Kandiji. Bil sem dijak novomeške gimnazije. Študiral pa sem pravo. Kot sodnik sem služboval najprej v NM, kasneje pa v MB, kjer sem živel do svoje smrti. Pa da se vrnemo nazaj na šport. Nastopil sem na sedmih velikih tekmovanjih in skupno osvojil 20 kolajn: 8 zlatih, 6 srebrnih in 6 bronastih. Samo na olimpijskih igrah pa sem skupno osvojil 6 kolajn: dve zlati v Parizu 1924, zlato in dve bronasti v Amsterdamu 1928 ter srebro v Berlinu 1936.

- **KANDIJSKI MOST**

Obrečno Novo mesto je svoj prvi most dobilo na začetku 16.stoletja. most je bil lesen. Tu so bila Dolenja vrata mesta, ki so omogočala prihod trgovcem in drugim na mestni trg. Služil je skoraj 300 let, ko so malo nižje po reki zgradili Kandijski most. Most je dolg 75 metrov in prečka reko v enem zamahu. Njegova železna in kovinska konstrukcija leži na kamnitih podpornikih. Ko so most gradili je veljala za največjo železno konstrukcijo v avstro-ogrski monarhiji in bila je ocenjena za tedaj enega najdržnejših in najnaprednejših tehniških posegov pri mostovnih gradnjah. Kandijski most danes služi prometu, je pa tudi lepa razgledna točka. Z mosta pa se vsako prvo soboto v septembru izvajajo Skoki v Krko. Višina mostu je 12m, globina vode pa 4,5m.

- **ČAS ZA FOTOGRAFIRANJE**

- **FRANČIŠKANSKA CERKEV SVETEGA LENARTA, SAMOSTAN IN STARA GIMNAZIJA**

Samostan so sezidali frančiškani leta 1472, ko so pribežali iz Bosne Srebrene. To je bila frančiškanska provinca, ki je obsegala območje vse od Šibenika, Sarajeva, Beograda pa vse do Budima in nazaj do Jadranskega morja. Tam je bilo veliko turških vpadov, ki so frančiškani umorili ali pa izgnali. Tako je nekaj frančiškanov pribežalo v Novo mesto. Stoji na zemlji, ki so jo kupili frančiškani. Dobrih 500 let stara samostanska knjižnica. Knjižnica je najstarejša v mestu. Hrani okoli 12.000 knjig. Najbolj zanimive med njimi so inkunabule. To so tiskane knjige pred letom 1500, ki imajo kombinacijo tiska z označenimi začetnicami. Cerkev sv. Lenarta so frančiškani domnevno postavili na mestu nekdanje skromne kapele, ki jim je bila podarjena ob prihodu v mesto. V požaru leta 1664 je kapelica v celoti pogorela, deloma je bil uničen tudi samostan. Načrt za njeno obnovo je pripravil novomeški kanonik in pisatelj Matija Kastelec, ki se je ukvarjal tudi z arhitekturo. Kasneje so ji bile še prizidane kapele. Njena zunanja fasada je bila prenovljena v ne-gotskem stilu. Leseno notranjo baročno opremo, večinoma delo frančiškanskih bratov, so v 19. in začetku 20. stoletja nadomestili kamniti oltarji. V cerkvi se nahajajo tudi Metzingerjeve slike. Za gotško arhitekturo je bistveno spremljanje v višino in

razsvetlitev v katerem je prezbitarije cerkve. Značilni so oporni loki, zlati oltar,... Ladja cerkve pa je v renesančnem slogu. In če se vprašate zakaj na vrhu cerkve stoji petelin, je to zato, ker če bi bila kokoš bi moral vsak dan nekdo gor po jajca. Drugi prošt v proštiji je bil skladatelj Jurij Sladkonja, ki je to delo opravljal kot častno funkcijo. Ker je bil vzoren, je dobil plemiški grb (zlati konj na belem polju), kar je še danes simbol novomeške proštije.

Stavba v bližini frančiškanske cerkve, v kateri so danes prostori glasbene šole, je bila poslopje novomeške gimnazije, ki jo je l. 1746 ustanovila cesarica Marija Terezija. Ustanovila jo je zato, da bi si obubožani meščani popravili ekonomski položaj. Dijaki so prihajali iz različnih slovenskih pokrajin. Nad vhodnimi vrati ima napis: »Za vzgojo uma in srca«. Stavba kljub svoji velikosti za 18. stol. ni predstavljala prav nobene arhitektonske obogatitve mesta. Leta 1748 je Marija Terezija sicer prepovedala učenje dijakov pod okriljem frančiškanov, a so kasneje vseeno postali profesorji. Do l. 1870 so jo upravljali frančiškani, nato jo je prevzela država. Leta 1912 so se dijaki preselili v novo poslopje, kjer še danes poteka pouk.

2.4 NAČIN TRŽENJA

Svoj program bomo torej tržile v okviru šolske turistične agencije Lahkih nog naokrog.

Ponudbo programov ob koncu šolskega leta pošljemo različnim slovenskim srednjim šolam in če jim ustrezajo, jih vključijo v svoj letni delovni načrt.

Poleg tega so vsi programi objavljeni na spletni strani naše šole. Velik poudarek je tudi na dogodkih, kjer se predstavlja šola s svojimi izobraževalnimi programi; tu mislimo predvsem informativne dneve, predstavitve na osnovnih šolah in na tekmovanjih, ki se jih udeležujemo dijaki. Eno izmed tekmovanj, na katerem bo program predstavljen, je tudi 14. mednarodni festival Več znanja za več turizma, in sicer v okviru sejma NATOUR Alpe – Adria. Dijaki bomo z atraktivnimi animacijami predstavljali svoj program in vodenje, s čimer se želimo izkazati kot znanja željni bodoči turistični delavci.

Sicer pa naše oglaševanje temelji predvsem na pozitivnih odzivih naših udeležencev, ki se širijo od ust do ust, menimo namreč, da je zadovoljen turist naša največja reklama.

Ker pa smo avtorice te naloge dijakinje s smeri turizma, je naš dolgoročni cilj v bolj ali manj industrijsko Novo mesto privabiti turiste tudi na dolgi rok. Zato se trudimo, da bi Novo mesto prikazale na čimbolj privlačen način in si s tem zagotovile dobro trajnejšo reklamo. Naš cilj je, da si čez nekaj let iz vsake skupine srednješolcev, ki jih vodimo po mestu, vsaj eden ali dva za svojo izletniško ali počitniško destinacijo izbereta Novo mesto z okolico.

ZAKLJUČEK

Tema letošnjega festivala Več znanja za več turizma, je bila nam, dijakinjam smeri turizem, letos prav pisana na kožo. »Postaviti se v vlogo turističnega vodnika,« kot je bilo navedeno v razpisu letošnjega tekmovanja, je naloga tudi v času našega srednješolskega izobraževanja, zato smo se k pisanju naloge podale samozavestno in predvsem s polno idejami.

Med pripravo projektne naloge smo se veliko naučile o Novem mestu, znanih osebnostih, ki so živele na tem področju, ter poglobile svoja znanja in utrdile veščine vodenja. Že prej smo sicer vedele, da je poklic turističnega vodnika zelo zanimiv in razgiban, a tudi naporen. Delo z ljudmi ima svoje prednosti in tudi slabosti, tu ni prostora za slabo voljo in napake, vsaka napaka namreč pomeni turista manj. Zato bomo poklic vodnika še bolj spoštovale in se z veseljem izobraževale v tej smeri še naprej.

PRILOGE

ANIMACIJE

1. NAME-GAME

Vsi člani igre sedijo v krogu. Vse kar morajo vedeti je svoje ime. Prvi krog se začne, ko vodja pove svoje ime sosedu na svoji desni stran, in tako potujejo imena naprej dokler zadnji spet ne pove imena vodji. Krog ponovijo, vendar svoje ime povedo čim hitreje, saj se čas meri. V drugem krogu se smer govorjenja zamenja. Vodja pove svoje ime sosedu na svoji levi strani in tako potujejo imena naprej dokler zadnji spet ne pove svojega imena vodji. Krog ponovijo, vendar svoje ime povedo čim hitreje, saj se tokrat čas meri. V tretjem krogu vodja izgovori svoje ime, obe osebi na njegovi levi in desni strani pa svojemu sosedu na levi oziroma desni strani. Od hitrosti govorjenja je odvisno kje se bodo imena srečala in katera oseba bo morala naenkrat povedati svoje ime obema osebama na levi in desni strani. Zmaga tista stran, katera je prej povedala svoje ime vodji. Igra se lahko nadaljuje še tako, da si igralci zamenjajo imena ali mesta.

2. ČLOVEŠKI KRIŽCI IN KROŽCI

Igralce se razdeli v 2 skupine. Prva skupina so križci, druga skupina so krožci. Na sredini imajo postavljenih 9 stolov. Obe dve skupini se postavijo v vrsti ob stole, vsaka na svojo stran stolov. Po vrsti se v obeh skupinah štejejo ljudje pod oznako številka 1, 2, 3,... Tako nastanejo skupine po dve osebi z imeni 1, 2, 3,... Vodja igre na glas reče neko številko, ki imajo ime 1, 2, 3,... če na primer reče številko 1, oba iz skupine križcev in krožcev z številko 1 tečeta proti stolom in se usedeta. Na stolu lahko ostane tisti, ki se usede prvi. Tako vodja na glas reče naslednjo številko, vendar ne tisto, katero je že rekel. Tako se križci in krožci posedajo na stole, da lahko s svojo skupino postavijo 3 v vrsto. Postavljeni so lahko naravnost, navpično ali počez. Zmaga tista skupina, ki je prej postavljena 3 v vrsto.

3. NA SREČO... NA ŽALOST

Igralci sedijo v krogu. Prvi ki začne zgodbo začne z besedo "na srečo". Zgodbo nadaljuje naslednji, ki stavek začne z besedo "na žalost", in tako se nadaljuje k naslednjemu igralcu, ki stavek začne z besedo "na srečo". Tako igralci uporabljajo svojo bujno domišljijo, zgodba pa nastane zanimiva in predvsem smešna.

- Primer: - Prvi igralec: Na srečo smo odšli na izlet v Novo mesto
- Drugi igralec: Na žalost se nam je na poti pokvaril avtobus
 - Tretji igralec: Na srečo je bil eden od potnikov mehanik

4. SKUPNE LASTNOSTI

Igralci sedijo v krogu. Eden izmed animatorjev pa hodi po sredi kroga od enega igralca do drugega in govori „imaš“ ali „nimaš“, sam si izbere o čem bo govoril (rjavi lasje, uhani, kodri, modre oči, kavbojke ...) in tega seveda ne pove na glas. Tisti igralec, ki ugame o čem je govoril animator, gre v sredino kroga in ponovi igro z drugačno lastnostjo, ki jo ostali ponovno poskušajo ugotoviti.

5. PREPLETENI

Igralci se razdelijo v pare in vsak par se postavi s hrbtom drug proti drugemu, ter se prepletete z rokami na hrbtu (primejo se pod roko). Nato se igralca v paru poskušata usesti na tla ter nato vstati – vse to brez da bi se spustila. Igro nato ponovimo še v skupinah po tri, po štiri in tako naprej, dokler niso na koncu vsi udeleženci prepleteni med seboj, kar prinaša ogromno smeha in ob enem tudi prisili otroke, da med seboj sodelujejo in se poslušajo.

MENIJI

1. Meni Goveja ali gobova juha *** Dunajski zrezek Pečen krompirček Solata *** Sladica	2. Meni Goveja ali zelenjavna juha *** Zrezek na žaru Riž Popečena zelenjava Solata *** Sladic	3. Meni Goveja ali zelenjavna juha *** Pleskavica Pečen krompir Solata *** Sladica	4. Meni Goveja ali zelenjavna juha *** Zrezek v gobovi omaki Ocvrt krompir Solata *** Sladica
---	--	---	--

Cene menijev se gibljejo od 7,00 do 8,00 EUR glede na količino in normativ.

Če je skupina večja, se obračuna tudi popust.

NAČRT PREDSTAVITVE NA STOJNICI

Na stojnici, v okviru 14. mednarodnega festivala Več znanja za več turizma, bomo pod imenom programa Z mladimi vodniki med znane Novomeščane, tržile naš turistični produkt. V ozadju smo si zamislili 3 scene, ki jih bomo naslikali sami. Slednje bi prikazovale različne dele Novega mesta, dijaki pa bi pred njimi bili oblečeni v like, ki jih upodabljamo v nalogi (npr: Dragotin Kette in Angela Smole). Ena od dijakinj bi bila vodnica, njena naloga bo prikazati in razložiti naš načrt vodenja. Še dodatno pa bi na stojnico mimoidoče s celotnega sejma vabile dijakinje oblečene v vile in dijak v kostumu Leona Štuklja. Goste pa bi pritegnili tudi z tradicionalnimi novomeškimi Rudolfovimi piškoti. Poleg promocijskega materiala v obliki zloženek bomo ponujali tudi spominke - v nalogi je omenjen foto-natečaj, zato smo si za spominke zamislili sliko Novega mesta, ki bi jo posneli sami.

Zemljevid vodenja

Vir: lastni

Seznam sodelujočih dijakov:

Naziv šole	Ime in priimek dijaka	Razred / Letnik	Kraj stalnega bivališča	Letnica rojstva
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Julija Košak	2. letnik	Šentrupert	2000
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Ula Gliha	2.letnik	Trebnje	2000
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Nika Kramžar	4. letnik	Krmelj	1998
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Žiga Rojc	4. letnik	Krmelj	1998
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Samo Bečaj	2. letnik	Metlika	2000
Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto	Sandi Pelko	2. letnik	Šentjernej	2000